

And Shain V'Regel should not be, etc.

ולא תהא שן ורגל כולי –

OVERVIEW

The גמרא asks that we should derive through a ק"ו from קרן (which pays only a ח"נ) that ח"נ ברשות הניזק (ברשות הניזק) should also only pay a ח"נ. Our תוספות discusses this question and some issues associated with this question

תוספות asks:

ואם תאמר הא אמר כספו של זה ולא כספו של אחר¹ -

And if you will say; but the גמרא just said previously, this one's money, but not the other's money, so how can שן pay a (ברשות הניזק) ח"נ?

תוספות answers:

ויש לומר דאין למעט מכספו אלא חצי נזק שמשתלם מגופו² -

And one can say; that we cannot exclude from כספו (every type of ח"נ, but rather) only a ח"נ which pays מגופו, for that is the meaning of the פסוק -

דכספו של זה חצי נזק מגופו ולא של אחר³ -

That only this one's (קרן) money is a ח"נ מגופו, but no other מזיק pays a ח"נ מגופו -

וכאן אם היה בחצר הניזק חצי נזק הוה משתלם מן העלייה⁴ -

However here if the ח"נ damaged in the חצר he would pay העלייה, and therefore the exclusion of ח"נ כספו של זה וכו' would not apply -

אבל לעיל אי הוי מחייב שן ורגל ברשות הרבים הוה משתלם מגופו כמו קרן -

However previously when the גמרא used the exclusion of ח"נ כספו של זה, if we would have held ח"נ שו"ר (ק"ו מקרן) רה"ר, ח"נ שו"ר would have also paid מגופו just like קרן, therefore the exclusion of כספו would be applicable to ח"נ שו"ר.

תוספות asks:

ואם תאמר היכי גמר הכא מקרן -

And if you will say; how can he derive here (by ח"נ שו"ר) from קרן that ח"נ שו"ר should

¹ The גמרא just explained that ח"נ שו"ר cannot pay a ח"נ (ברה"ר) since the תורה writes concerning קרן (in שמות [משפטים]) that ח"נ שו"ר (to pay a ח"נ), but we do not divide the payment of the other מזיקים (such as ח"נ שו"ר). How could the גמרא ask that ח"נ שו"ר should pay only a ח"נ?

² מגופו – from it body - means that the victim cannot collect more than the damaging animal is worth, no matter how big a loss he suffered. As opposed to מן העלייה which means the victim can collect his loss from the assets of the owner no matter how little the damaging animal is worth.

³ We derive from ח"נ כספו, which is written by קרן (who is משלם מגופו) that there is no other case like קרן which is מן העלייה ח"נ, but the פסוק did not necessarily mean there is no other ח"נ even ח"נ שו"ר.

⁴ We cannot derive from ח"נ שו"ר (through the same ק"ו) that ח"נ שו"ר should also only pay מגופו, since it clearly states by מן העלייה שו"ר; מיטב שדהו ומיטב כרמו ישלם (in שמות [משפטים] כב, ד) ח"נ שו"ר בחצר הניזק.

derive from צרורות that even מן העלייה there can be payment of only a ח"נ. If there is a choice between two ק"ו we would utilize the one which is stricter regarding payments.

THINKING IT OVER

ח"נ ברשות הניזק שו"ר קרן that if we make a ק"ו from קרן asks that if we make a ח"נ ברשות הניזק שו"ר over קרן (since both pay a ח"נ ברשות הניזק) why is the exclusion of כספו necessary.⁸ However it seems that even if שו"ר pays a ח"נ ברשות הניזק, we can still make a ק"ו thus; if קרן which pays a ח"נ ברשות הניזק, nevertheless pays a ח"נ in רה"ר, so שו"ר who pays a ח"נ ברשות הניזק, should certainly pay a ח"נ ברה"ר. Therefore we still need the exclusion of כספו to refute this!⁹ ק"ו

⁸ See footnote # 5.

⁹ See רש"ש and מהר"ם שי"ף.